

AUGSTROZES MEŽU UN MITRĀJU BIOCENTRS

1. Ainavas struktūras raksturojums

Biocentru veido Augstrozes Lielezers, Madiešēnu un Vecmuižas purvs un to apkārtnes meži. Kodolzonu kopējā platība (6022 ha) pārsniedz starptautiskas nozīmes biocentra platības (1000 ha) kritēriju un to bioloģiski augstā kvalitāte atbilst starptautiskas nozīmes biocentra kritērijiem.

2. Kodolzonu raksturojums un attīstība

Starptautiskas nozīmes kodolzonas (Augstrozes Lielezers, Madiešēnu un Vecmuižas purvs, Bisnieku purvs un tiem pieguļošie meži) veido savstarpēji vienotu un saistītu ainavu kompleksu. Kodolzonas aptver meži, kas veido meža nogabalu, ezeru un purvu kodolzonu buferzonu.

Kodolzonu ainavu struktūras raksturojums

Augstrozes purvu biocentrā ir šādas kodolzonas:

1. Skalu meža masīva ainavas kodolzona (1.1.7.) – mitru vai drenētu mistrotu audžu meža masīva ainava. Meža masīvā dominē egļu un bērzu audzes. Relatīvi lielās platībās ir apšu un melnalkšņu audzes. Liela daļa no esošajām meža audzēm ir drenētas. Mežu izciršanas rezultātā meža masīva ainava ir vidēji fragmentēta.

2. Ķeizara meža ainava (1.1.6.) – meža ainava, kas atrodas dienvidos no Madiešēnu purva. Dominējošās koku sugas egle un bērzs, relatīvi lielas platības aizņem apšu meža nogabali. Meža ainavā relatīvi lielas platības aizņem lauksaimniecības zemju plankumi.

3. Gulotnes meža masīva ainava (1.1.2.) – meža ainava, kas atrodas D no Augstrozes Lielezera. Dominējošā koku suga bērzs, relatīvi lielas platības aizņem egļu, priežu un apšu meža nogabali. Zilā kalna apkārtnē – platlapju meži.

4. Zirga salas meža nogabali (1.1.3.) – platlapju meža nogabali, kas attīstījušies Zirga salā.

5. Lauskalnu meža nogabali (1.1.4.) – relatīvi lielas platības aizņem vecas platlapju mežaudzes.

6. Jāņkalna slapjo un purvaino mežu nogabali (1.1.5.). Izdalītā kodolzona aptver meža nogabalus Augstrozes Lielezera austrumu krastā. Te dominē bērza, priedes un platlapju meža nogabali.

7. Priežu mežu ainava ar mistrotu audžu plankumiem (1.1.1.). Priežu mežu un mistrotu mežu ainava purvu malās ar lielu vecu mežaudžu īpatsvaru.

8. Madiešēnu un Vecmuižas purvu ainava (4.1.1.) – atklāts augstais purvs ar akaču, lāmu un minerālaugšņu salu kompleksu. Purvu minerālaugšņu salās aug dumbrāja un gāršas meži.

9. Augstrozes Lielezers (5.1.33.) – 553.2 ha liels eitrofs ezers Augstrozes paugurvalnī. Ezera ekoloģiskā kvalitāte pašlaik atbilst vidējai. Neskatoties uz to, ka ezera sateces baseina lielāko daļu aizņem

mežs ezerā novērojamas eutrofikācijas pazīmes. Ezerā aizaugums mazāks par 10%.

10. Dauguļu Mazezers (5.1.33.) – 111.9 ha liels ezers, kuram no rietumiem pieguļ Madiešēnu purvs. No ezera iztek Mazbriede. Ezerā ūdeņu kvalitāte atbilst labai ekoloģiskajai kvalitātei.

11. Bisnieku (Godkalna) purva ainava (4.1.5.) – atklāta augstā purva ainava ar nelielām minerālaugšņu salām, lāmām un ezeriņiem. Meliorēts.

Kodolzonu bioloģiskās daudzveidības raksturojums

Biocentra bioloģiskās daudzveidības priekšnoteikums ir purvu, ezeru un mežu komplekss. Augstie un pārejas purvi, purvainie un platlapju meži nodrošina lielu bioloģisko daudzveidību. Bioloģisko kodolu zonā daudz Eiropas un nacionālas nozīmes bezmugurkaulnieku, augu, sīkspārņu un putnu sugu. Nozīmīga zosu pārlidojumu vieta.

1. Skalu meža masīva ainavas kodolzona (1.1.7.) – purvainu un mistrotu meža ainavā piemēroti biotopi ir melnajam stārķim, trīspirkstu dzenim, melnajai dzilnai un citām indikatorsugām, kas kopumā liecina par ainavas augsto bioloģisko vērtību. 23 ha teritorijas aizņem dabiskie mežu biotopi.

2. Ķeizara meža ainava (1.1.6.) – 16 ha teritorijas aizņem dabiskie mežu biotopi.

3. Gulotnes meža masīva ainava (1.1.2.). Daudzi meža nogabali piemēroti melnajam stārķim un baltmugurdzenim. 36 ha teritorijas aizņem dabiskie mežu biotopi. Liela bioloģiska vērtība ir platlapju mežiem.

4. Zirgu salas meža nogabali (1.1.3.) Relatīvi lielas un stabilas platlapju mežu audzes, no kurām lielākā daļa (11 ha) atbilst dabiskajiem mežu biotopiem.

5. Lauskalnu meža nogabali (1.1.4.) Platlapju mežu audzes Augstrozes Lielezera krastā, no kurām 8 ha atbilst dabiskajiem mežu biotopiem.

6. Jāņkalna slapjo un purvaino mežu nogabali (1.1.5.). Mežaudzes piemērotas melnajam stārķim, melnajai dzilnai un baltmugurdzenim. 8 ha teritorijas aizņem dabiskie mežu biotopi.

7. Priežu mežu ainava ar mistrotu audžu plankumiem (1.1.1.). Mežu ainavas galvenā vērtība ir pieaugušie un pāraugušie priežu meži. Aptuveni puse mežaudžu piemērotas melnā stārķa ligzdošanai.

8. Madiešēnu un Vecmuižas purvu ainava (4.1.1.). Madiešēnu purvā ligzdo dzeltenais tārtiņš, baltvēderis un citas putnu sugas. Putniem, tajā skaitā migrējošiem putniem nozīmīga vieta.

9. Augstrozes Lielezers (5.1.33.). Ezers bagāts ar zivīm (līdakas, zandarti, plauži, līņi). Ezerā aug dortmaņa lobēlija (*Lobelia dortmanii*), ežgalvītes (*Sparganium sp.*) un citas retas augu sugas. Ezers pieskaitāms oligotrofa tipa ezeriem un tas ir nozīmīga apmešanās vieta

migrējošiem putniem (piemēram, zosīm). Ūdenstilpe ietilpst plauža, zandarta un zosu kodolzonā.

10. Dauguļu Mazezers (5.1.33.). Nozīmīga apmešanās vieta migrējošiem putniem (piemēram, zosīm). Oligotrofs ezers ar lobēliju (*Lobelia sp.*) un ezereņu (*Isoetes sp.*) audzēm. Visā ZBR teritorijā šāds biotops sastopams tikai četros ezeros. Ūdenstilpe ietilpst plauža, zandarta un zosu kodolzonā.

11. Bisnieku (Godkalna) purva ainava (4.1.5.). Nozīmīgs ainavu struktūras elements, kurš palielina ainavas kopējo bioloģisko daudzveidību. Teritorija noteikta kā kodolzona zosīm un tārņiem.

2.3. Kodolzonu estētiskās un kultūrvēsturiskās vērtības

Kodolzonu estētiskais novērtējums:

- Kodolzonām ainavas estētiskā vērtība kopumā nav ļoti augsta, jo tai nav raksturīgi atklāti panorāmas skati un ir zems ainavas vizuālais jutīgums.
- Ainavā ir atsevišķi augstvērtīgi skati:
 - 1) no „Augstrozes muižas” uz Augstrozes Lielezeru;
 - 2) no „Ezeriņiem” uz Mazezeru;
 - 3) no Limbaži – Valmieras autoceļa uz Vecmuižas purvu;

vizuāli interesantu ainavu veido dauguļu un kēmu reljefs un to apaugums.

Kodolzonu kultūrvēsturiskais novērtējums:

Kultūrvēsturisko objektu koncentrācija Augstrozes Lielezera apkārtnē: Augstrozes pilsdrupas, senkapi, baznīca un pilskalns to saiknes ar ezeru. Ceļu tīkls un viensētu dispersais izvietojums ezera krastos un meža masīvā.

Augstrozes muiža: saglabāties muižas kungu nams (sliktā fiziskā stāvoklī, ar piebūvēm, kādreiz tajā bijusi Augstrozes skola, tagad tā izīrēta vairākām ģimenēm), saglabājušās vairākas saimniecības ēkas, lielākā daļa no tām stipri pārveidotas, aleja un atsevišķi koki, ļoti labā stāvoklī saglabājusies muižas klēts, kas ir vislielākā šī kompleksa vērtība. Neskatoties uz muižas ēku sliktu stāvokli un to ārējā izskata izmaiņām, ir saglabājusies skaidra muižas telpiskā struktūra, muiža atrodas meža ielokā, kas rada īpatnēju noskaņu.

2.4. Kodolzonu sociālekonomiskā nozīme

Mežu ainava

- Mežiem ir liela nozīme mežsaimniecības attīstībā. Pēdējos gados sevišķi intensīvi mežsaimniecībā notikusi Skalu meža masīvā. Mežu platība, kurai ir sasniegusi vai tuvākajos 15 gados Skalu meža masīvā sasniegs ciršanas vecums (iespējama meža izciršana) – 378,3 ha. Pārējos mežu poligonos tuvākajos 15 gados ciršanas vecumu

sasniegs vairāk kā puse meža zemju, to patreizējais aizsardzības režīms nodrošina to aizsardzību pret intensīvo saimniecisko darbību.

- Meža masīviem ir liela nozīme medību saimniecības attīstībā.

Purvu un ezeru ainava

Kodolzonās ietilpstošos purvus atbilstoši to pašreizējam statusam nedrīkst izmantot kūdras ieguvē. Vietējie iedzīvotāji purvus izmanto ogu lasīšanai, bet ezerus – makšķerēšanā. Kopumā teritorija perspektīva dabas tūrisma attīstībai.

2.5. Vispārējās tendences ainavu struktūras attīstībā un to ietekmējošie faktori

Pašreiz novērojamas lielas izmaiņas Skalu meža masīva ainavu struktūrā, kas saistīts ar kailcīršu ierīkošanu un līdz ar to meža fragmentācijas palielināšanos. Citās kodolzonās mežsaimnieciskā darbība būtiski nepalielina mežu fragmentāciju.

Nākotnē sagaidāms lauksaimniecībā izmantojamo zemju pakāpeniska apmežošanās, kā rezultātā meža ainavu matricā izzudīs lauksaimniecības zemju plankumi. Tā rezultātā novērojama ainavu homogenizācija.

2.6. Ainavu vai ainavu elementu pašreizējais aizsardzības režīms un tā ietekme uz ainavu izmantošanu un apsaimniekošanu

1. Skalu meža masīva ainavas kodolzona (1.1.7.)

- Mikroliegumu platība: 1,4 ha (0,1%), kopā ar ezeru un purvu aizsargjoslām 5,75% no masīva platības,
- Dabas lieguma platība: 92,2 ha (4,7%),
- Ainavu aizsardzības zonas platība: 396,2 ha (20%).

2. Ķeizara meža ainava (1.1.6.)

- Dabas lieguma platība: 150,1 ha (60,4%),
- Ainavu aizsardzības zonas platība: 98,4 ha (39,6%).

3. Gulotnes meža masīva ainava (1.1.2.)

- Dabas lieguma platība: 421,7 ha (63,4%),
- Ainavu aizsardzības zonas platība: 243,1 ha (36,6%).

4. Zirgu salas meža nogabali (1.1.3.)

- Dabas lieguma platība: 16,1 ha (100%).

5. Lauskalnu meža nogabali (1.1.4.)

- Dabas lieguma platība: 17,2 ha (100%).

6. Jāņkalna slapjo un purvaino mežu nogabali (1.1.5.).

- Dabas lieguma platība: 109 ha (74,5%),
- Ainavu aizsardzības zonas platība: 37,3 ha (25,5%).

7. Priežu mežu ainava ar mistrotu audžu plankumiem (1.1.1.).

- Visa teritorija ietilpst ainavu aizsardzības zonā

8. Madiešēnu purva ainava (4.1.1.).

- Dabas liegums „Augstroze”, NATURA 2000 teritorija.

9. Augstrozes Lielezers (5.1.33.).

- Dabas liegums „Augstroze”, NATURA 2000 teritorija.

10. Dauguļu Mazezers (5.1.33.).

- Dabas liegums „Augstroze”, NATURA 2000 teritorija

2.2. Vēlamā ainavu struktūra un tās elementu attīstība

Mežu ainava

Mežu ainava, kurā dominē jaukti un platlapju meži. Nozīmīgā platībā audzes tiek apsaimniekotas galvenokārt ar mērķi nodrošināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos; Mežā liels daudzumu sausokņu, visās mežaudzēs jāpalielina lielu dimensiju koku daudzums.

Purvu ainava

Purviem nākotnē jāsaglabājas kā klajiem augstajiem purviem ar ezeriņu un lāmu kompleksu. Nav pieļaujamas hidroloģiskā režīma izmaiņas, tas ir purvu un to apkārtnes nosusināšana, kā arī citas ietekmes, kas veicina purvu eitrofikāciju un aizaugšanu.

2.8. Priekšlikumi ainavas izmantošanai un apsaimniekošanai

1. Biocentra kodolzonās nav pieļaujama derīgo izrakteņu ieguve, mežu plantāciju ierīkošana, vēju ģeneratoru uzstādīšana un vienlaidus apbūves attīstība.
2. Saglabājama vizuāli telpiskā sasaiste starp Augstrozes muižu un Augstrozes Lielezeru.
3. Augstrozes pilskalnā vēlams izbūvēt gājēju taku un uzcelt skatu torni, kā arī visu laiku saglabāt atvērumu uz ezeru.
4. Kodolzonu apsaimniekošana:
Dabas aizsardzības mežos bez saimnieciskās darbības un dabas aizsardzības mežos ar pieļaujamu saimniecisko darbību veicamie (atļautie) pasākumi plānojami izstrādājot detālo AEP, ievērojot katram

ainavas struktūras elementam noteiktās prasības (ainavu telpu struktūras elementu apraksti), tās papildinot un detalizējot atbilstoši prioritārajam aizsardzības mērķim. Meža masīvam izstrādājams ilgtermiņa ainavu ekoloģiskais plāns (M1:10000), kam jānodrošina, ka:

- **Skalu meža masīva ainavas kodolzona (1.1.7.)**

1. Vismaz 20-30% no mežaudzēm tiek apsaimniekotas kā galveno mērķi izvirzot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, vēl vismaz 10-20% (prioritāte audzēm Madiešēnu purva tuvumā) pilnībā bez mežsaimnieciskas iejaukšanās (izdalāma dabas aizsardzības mežu bez saimnieciskās darbības zona un dabas aizsardzības mežu ar pieļaujamu saimniecisko darbību zona atbilstoši mežu masīvu AEP izstrādes vadlīnijām).
2. Priežu audžu izcirtumu apmežošana pēc iespējas veicama ar metodēm, kas minimāli traucē mežu pavasara laikā (ietvarstādi) bet, audzēs, kur tas iespējams, priekšroka dodama dabiskai atjaunošanai.
3. Stādītās egļu audzes (līdz 60 g. vecumam) pēc iespējas dabiskojamas, ļaujot tajās veidoties lapu koku piejaukumam, vai aizstājamas ar lapu koku un jauktām audzēm.
4. Nav vēlama jaunu derīgo izrakteņu ieguves vietu veidošana.
5. Izstrādātajās audzēs lielāks skaits (vismaz 10 uz ha) tādu ekoloģisko koku, kas var sagaidīt nākamās paaudzes mežu (priedes, ozoli, u.c., kur to nav, tur apses, kā arī lielu apšu stumbeņi; lielākās apses var mērķtiecīgi atzarot, lai to vainagi nenoēnotu jauno mežaudzi).

- **Keizara meža ainava (1.1.6.)**

1. Vismaz 40% no mežaudzēm tiek apsaimniekotas kā galveno mērķi izvirzot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, vēl vismaz 20% (prioritāte priežu audzēm purva tuvumā un slapjām bērzu audzēm) pilnībā bez mežsaimnieciskas iejaukšanās (izdalāma dabas aizsardzības mežu bez saimnieciskās darbības zona un dabas aizsardzības mežu ar pieļaujamu saimniecisko darbību zona atbilstoši mežu masīvu AEP izstrādes vadlīnijām).
2. Nekādu saimniecisko darbību neveikt laikā no februāra beigām līdz jūnijam (klinšu ērgļa dēļ).
3. Izcirtumu apmežošanā veicama ar metodēm, kas minimāli traucē mežu pavasara laikā – vai nu veicot atjaunošanu rudens periodā (ietvarstādi) vai, tur, kur iespējams, priekšroka dodama dabiskai atjaunošanai.
4. Jāveicina kritalu saglabāšanu.
5. Stādītās egļu audzes (līdz 60 g. vecumam) pēc iespējas dabiskojamas, ļaujot tajās veidoties lapu koku piejaukumam, vai aizstājamas ar lapu koku un jauktām audzēm.
6. Nav vēlama jaunu derīgo izrakteņu ieguves vietu veidošana.
7. Izstrādātajās audzēs lielāks skaits (vismaz 10 uz ha) tādu ekoloģisko koku, kas var sagaidīt nākamās paaudzes mežu (priedes, ozoli, u.c. kur to nav, tur apses, kā arī lielu apšu

stumbeņi; lielākās apses var mērķtiecīgi atzarot, lai to vainagi nenoēnotu jauno mežaudzi).

- **Gulotnes meža masīva ainava (1.1.2.).**

1. Mežsaimniecības darbi ierobežojami visā poligonā vai pilnībā aizliedzami ĪADT.
2. Vismaz 55% no mežaudzēm tiek apsaimniekotas kā galveno mērķi izvirzot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, vēl vismaz 30% bez mežsaimnieciskas iejaukšanās (izdalāma dabas aizsardzības mežu bez saimnieciskās darbības zona un dabas aizsardzības mežu ar pieļaujamu saimniecisko darbību zona atbilstoši mežu masīvu AEP izstrādes vadlīnijām).
3. Mākslīgās izcelsmes egļu audzes atjaunojot aizstājamas ar platlapjiem, vai vismaz mistrotām egļu – platlapju audzēm, (veicot rekonstruktīvas cirtes).
4. Platlapju dominētās audzēs vai audzēs, kurusastāvā ir vismaz 30% platlapju, mežistrādi veikt ne ar kailciršu metodēm (var tikt iekļautas dabas aizsardzības mežu zonās).
5. Nav pieļaujama hidroloģiskā režīma maiņa visā poligonā.
6. Nav vēlama jaunu derīgo izrakteņu ieguves vietu veidošana.
7. Visās izstrādātajās mežaudzēs, saglabājams lielāks skaits (vismaz 10 uz ha) tādu ekoloģisko koku, kas var sagaidīt nākamās paaudzes mežu (ozoli, priedes u.c. kur to nav, tur apses, kā arī lielu apšu stumbeņi; lielākās apses var mērķtiecīgi atzarot, lai to vainagi nenoēnotu jauno mežaudzi).

- **Zirgu salas meža nogabali (1.1.3.),**

1. Mežsaimnieciskā darbība maksimāli ierobežojama vai aizliedzama.
2. Vismaz 50% no mežaudzēm tiek apsaimniekotas, kā galveno mērķi izvirzot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, vēl vismaz 25% (prioritāte platlapju audzēm un dabiskas izcelsmes egļu audzēm uz slapjām augsnēm) pilnībā bez mežsaimnieciskas iejaukšanās (izdalāma dabas aizsardzības mežu bez saimnieciskās darbības zona un dabas aizsardzības mežu ar pieļaujamu saimniecisko darbību zona atbilstoši mežu masīvu AEP izstrādes vadlīnijām).
3. Maksimāli saglabājamās kritālas.
4. Nav pieļaujama derīgo izrakteņu ieguve.
5. Izstrādātajās audzēs lielāks (vismaz 10 uz ha) tādu ekoloģisko koku, kas var sagaidīt nākamās paaudzes mežu (ozoli, oši, priedes u.c. kur to nav, tur apses, kā arī lielu apšu stumbeņi; lielākās apses var mērķtiecīgi atzarot, lai to vainagi nenoēnotu jauno mežaudzi) skaits.

- **Lauskalnu meža nogabali (1.1.4.)**

1. Mežsaimnieciskā darbība maksimāli ierobežojama vai aizliedzama.
2. Apmēram 50% no mežaudzēm tiek apsaimniekotas kā galveno mērķi izvirzot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, vēl

vismaz 50% (prioritāte platlapju un slapjām bērzu audzēm) pilnībā bez mežsaimnieciskas iejaukšanās (izdalāma dabas aizsardzības mežu bez saimnieciskās darbības zona un dabas aizsardzības mežu ar pieļaujamu saimniecisko darbību zona atbilstoši mežu masīvu AEP izstrādes vadlīnijām).

3. Nav pieļaujama pašreizējā hidroloģiskā režīma maiņa.
4. Nav pieļaujama derīgo izrakteņu ieguve.

- **Jāņkalna slapjo un purvaino mežu nogabali (1.1.5.).**

1. Vismaz 40% no mežaudzēm tiek apsaimniekotas, kā galveno mērķi izvirzot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, vēl vismaz 20% (prioritāte platlapju un slapjām bērzu audzēm) pilnībā bez mežsaimnieciskas iejaukšanās (izdalāma dabas aizsardzības mežu bez saimnieciskās darbības zona un dabas aizsardzības mežu ar pieļaujamu saimniecisko darbību zona atbilstoši mežu masīvu AEP izstrādes vadlīnijām).
2. Platlapju dominētās audzēs vai audzēs, kur sastāvā ir vismaz 30% platlapju, mežistrādi veikt ar nekailciršu metodēm (var tikt iekļautas dabas aizsardzības mežu zonās).
3. Jāveicina kritalu saglabāšanu.
4. Stādītās egļu audzes pēc iespējas dabiskojamas, ļaujot tajās veidoties lapu koku piejaukumam, vai atjaunojot aizstājamās ar lapu koku un jauktām audzēm.
5. Nav vēlams jaunu derīgo izrakteņu ieguves vietu izveide.
6. Izstrādātajās audzēs lielāks (vismaz 10 uz ha) tādu ekoloģisko koku, kas var sagaidīt nākamās paaudzes mežu (ozoli, oši, priedes u.c. kur to nav, tur apses, kā arī lielu apšu stumbeņi; lielākās apses var mērķtiecīgi atzarot, lai to vainagi nenoēnotu jauno mežaudzi) skaits.

- **Priežu mežu ainava ar mistrotu audžu plankumiem (1.1.1.).**

1. Vismaz 20-30% no mežaudzēm tiek apsaimniekotas kā galveno mērķi izvirzot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu (izdalāma dabas aizsardzības mežu ar pieļaujamu saimniecisko darbību zona atbilstoši mežu masīvu AEP izstrādes vadlīnijām).
2. Cirsmu plānošana veicama saskaņā ar teritorijai izstrādājamo detālo mežu masīva ainavekoloģisko plānu.
3. Saimniekojot jā saglabā tādu priežu audžu platības, kurās vismaz sastāvā ir 150g veci koki, pašreizējā daudzumā, bet jāpalielina pieaugušu un pāraugušu bērzu un melnalkšņu audžu platības līdz vismaz 2-3% katras (var tikt iekļautas dabas aizsardzības mežu zonā).
4. Mākslīgās izcelsmes egļu audzes (līdz 60 gadu vecumam) dabiskojamas ļaujot tajās veidoties lapu koku piejaukumam, vai aizstājamās ar platlapjiem, vai vismaz mistrotām egļu-platlapju audzēm, (veicot rekonstruktīvas cirtes).
5. Jāveicina kritalu saglabāšanu.
6. Nav vēlams jaunu derīgo izrakteņu ieguves vietu veidošana.

7. Visās izstrādātajās mežaudzēs, saglabājams lielāks skaits (vismaz 10 uz ha) tādu ekoloģisko koku, kas var sagaidīt nākamās paaudzes mežu (ozoli, priedes u.c. kur to nav, tur apses, kā arī lielu apšu stumbeņi; lielākās apses var merķtiecīgi atzarot, lai to vainagi nenoēnotu jauno mežaudzi).
- **Madiešēnu un Vecmuižas purvu ainava (4.1.1.)** Saglabājams purvu hidroloģiskais režīms, vienlaikus jāregulē makšķernieku un tūristu plūsma gar Augstrozes Lielezeru un Mazezeru.
- **Augstrozes Lielezers (5.1.33.) un Dauguļu Mazezers.** Ezeriem izstrādājams ezeru apsaimniekošanas plāns. Pirms ezeru apsaimniekošanas plāna izstrādāšanas nepieciešams veikt to detālu hidrobioloģisko un hidroķīmisko izpēti, jo pašreizējā informācija par minēto ezeru ūdens kvalitāti un to ietekmējošiem faktoriem ir nepietiekama.

3. Buferzonas raksturojums un attīstība

Biocentra buferzona izveidota ar mērķi, lai nodrošinātu bioloģisko vērtību saglabāšanu starptautiskas nozīmes kodolzonā. Vienīgais ierobežojums, kas attiecas uz buferzonu, ka to nedrīkst transformēt citos zemes izmantošanas veidos.

3.1. Buferzonas ainavu raksturojums

Augstrozes meža masīva biocentra buferzonu veido mežu un mozaīkveida ainava.

3.2. Buferzonas bioloģiskās daudzveidības raksturojums

Biocentra buferzonas bioloģisko daudzveidību nosaka mežu un purvu komplekss.

3.3. Buferzonas ainavu estētiskās un kultūrvēsturiskās vērtības

Ainavu estētiskais novērtējums:

- Buferzonu mežu un mozaīkveida ainavai nepiemīt augsta estētiskā vērtība.

Ainavu kultūrvēsturiskais novērtējums:

- Ainavā nav nozīmīgi kultūrvēsturiskie objekti un nav augsta kultūrvēsturiskā vērtība.
- Buferzonā vietām ir saglabājušās atsevišķas vecsaimniecības un agrākā zemes izmantošanas struktūra. Ainavu attīstības tendences ir nelabvēlīgas minēto kultūrvēsturiskās ainavas struktūras saglabāšanai.

3.4. Buferzonu ainavu sociālekonomiskā nozīme

- Mežu ainava tiek izmantota mežsaimniecībā un medību saimniecībā. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes starp meža masīviem tiek daļēji izmantotas lauksaimniecībā. Vienlaikus minētās teritorijas ietilpst areālā, kur prognozējamās lauksaimniecībā izmantojamo zemju izmantošanas strauja samazināšanās.

3.5. Vispārējās tendences ainavu struktūras attīstībā un to ietekmējošie faktori

Bioloģisko daudzveidību buferzonā nākotnē var ietekmēt:

- Lauksaimniecības zemju strauja aizaugšana ar krūmiem un mežu;
- Mežizstrādes intensitātes pieaugums buferzonā.

3.5. Priekšlikumi ainavas izmantošanai un apsaimniekošanai

Meža ainava

Mežu apsaimniekošana atbilstoši Latvijā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem meža zemēs.

Lauksaimniecības zemju ainava

Lauksaimniecības zemju plankumi un ainava kopumā vēlama saglabāt, kā nozīmīgi biotopi mozaīkveida ainavā dzīvojošām sugām, kā arī kā barošanās vietas migrējošiem putniem.

4. Priekšlikumi ZVBR zonējumam

Izvērtējama dabas lieguma „Augstroze” paplašināšana, iekļaujot tajā daļu no izdalītajām biocentra kodolzonām, kas pašlaik neietilpst dabas lieguma zonā. Pārējā Augstrozes biocentra kodolzonu teritorija iekļaujama ainavu aizsardzības zonā.